

Informacje bieżące

Wyniki wstępne

Warszawa, 2009-03-20

BADANIE KONIUNKTURY

Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach w marcu 2009 r.

Ogólny klimat koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** jest w marcu oceniany nieco mniej pesymistycznie niż w lutym, choć gorzej niż w analogicznym miesiącu ostatnich dziewięciu lat. Na opinie przedsiębiorców wpływają mniej pesymistyczne niż przed miesiącem oceny zarówno bieżącego jak i przyszłego portfela zamówień oraz produkcji, a także sytuacji finansowej.

Oceny ogólnego klimatu koniunktury w **budownictwie** są w marcu negatywne, zbliżone do zgłoszonych w lutym, ale gorsze niż w analogicznym miesiącu ostatnich dziewięciu lat. Jest to spowodowane niekorzystnymi ocenami bieżącego portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej oraz sytuacji finansowej badanych przedsiębiorstw. Odpowiednie prognozy są mniej pesymistyczne niż przed miesiącem.

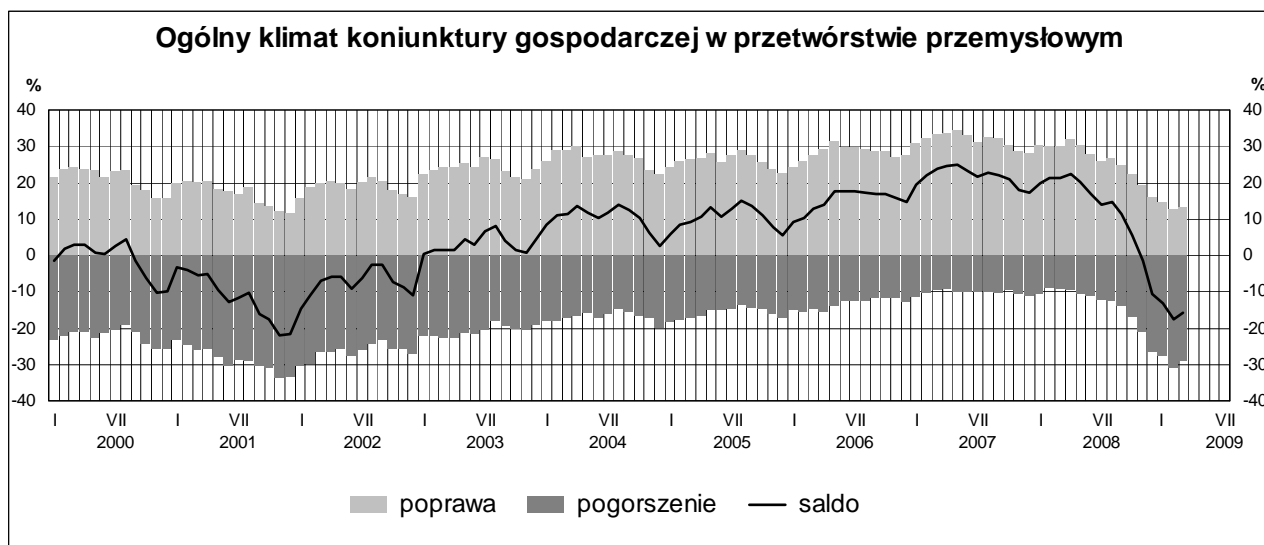
Ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** w marcu oceniany jest pesymistycznie, podobnie jak w lutym, gorzej niż w analogicznym miesiącu ostatnich czterech lat. Wpływa na to pogorszenie ocen dotyczących bieżącej sprzedaży i sytuacji finansowej przedsiębiorstw przy mniej pesymistycznych odpowiednich przewidywaniach.

W marcu w większości badanych grup przedsiębiorstw **usługowych**¹ koniunktura oceniana jest gorzej niż w poprzednim miesiącu. Najbardziej negatywne opinie, zbliżone do zgłaszanych w lutym formułują jednostki z sekcji **transport i gospodarka magazynowa** oraz **pozostała działalność usługowa**. Mimo pogorszenia najkorzystniejsze oceny zgłaszają firmy z sekcji **działalność finansowa i ubezpieczeniowa**.

UWAGA: Od 2009 r. dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Działalności (NACE Rev.2). Dane te nie są w pełni porównywalne z publikowanymi wcześniej według PKD 2004 (NACE Rev.1.1).

¹ Obejmują następujące sekcje według PKD 2007: H – Transport i gospodarka magazynowa, I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, J – Informacja i komunikacja, K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, P – Edukacja, Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, S – Pozostała działalność usługowa.

1. Przetwórstwo przemysłowe

W marcu **ogólny klimat koniunktury** jest oceniany negatywnie, choć nieco lepiej niż w lutym (minus 16 wobec minus 18). Poprawę koniunktury sygnalizuje 13% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie – 29% (przed miesiącem odpowiednio 13% i 31%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Oceny bieżącego portfela zamówień są mniej pesymistyczne od odnotowanych w ubiegłym miesiącu, na co wpływa spowolnienie spadku krajowego portfela zamówień. Oceny dotyczące zagranicznego portfela są negatywne, zbliżone do formułowanych w ubiegłym miesiącu. Bieżąca produkcja jest ograniczana w mniejszym stopniu niż przed miesiącem. W najbliższych trzech miesiącach spadek portfela zamówień i produkcji może być wolniejszy od przewidywanego w lutym. Utrzymuje się nadmierny stan zapasów wyrobów gotowych. Należności od kontrahentów są ściągane terminowo, co powoduje, że nieznacznie zmniejszają się trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych. Prognozy w tym zakresie są nieco mniej pesymistyczne niż przed miesiącem. Planowane jest zmniejszenie zatrudnienia, choć nieco mniej znaczące niż prognozowano w ubiegłym miesiącu. Przewidywany jest niewielki spadek cen.

W marcu przedsiębiorcy prowadzący działalność w większości działów przetwórstwa przemysłowego zgłaszają negatywne oceny koniunktury. Na najniższym poziomie swoją koniunkturę oceniają producenci: odzieży (minus 35 – spadek o 7 punktów), metali (minus 32 – utrzymuje się wartość z ubiegłego miesiąca), wyrobów tekstylnych (minus 31 – wzrost o 1 punkt), wyrobów z metali (minus 29 – spadek o 1 punkt), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (minus 26 – utrzymuje się wartość z ubiegłego miesiąca), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli (minus 21 – wzrost o 9 punktów), urządzeń elektrycznych (minus 19 – wzrost o 6 punktów) oraz zajmujący się naprawą, konserwacją i instalowaniem maszyn i urządzeń (minus 19 – wzrost o 7 punktów), a także działalnością poligraficzną i reprodukcją zapisanych nośników informacji (minus 21 – spadek o 5 punktów). Pozytywne oceny ogólnego klimatu koniunktury formułują jedynie producenci wyrobów farmaceutycznych (plus 29 – wzrost o 7 punktów) oraz pozostałych wyrobów (plus 2 – wzrost o 2 punkty).

Producenci **artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych** w marcu oceniają, że podobnie jak przed miesiącem ich koniunktura nie ulegnie zmianie. Bieżący

portfel zamówień i produkcja są ograniczane w nieco mniejszym stopniu niż w lutym. Odpowiednie przewidywania na najbliższe trzy miesiące są pozytywne. Zmniejsza się stan nadmiernych zapasów wyrobów gotowych. Oceny dotyczące terminowego ściągania należności od kontrahentów są nieco mniej optymistyczne od formułowanych w ubiegłym miesiącu. Przedsiębiorcy nadal z trudnościami regulują bieżące zobowiązania finansowe. Na najbliższe miesiące przewiduje się niewielkie pogorszenie sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Planowane są dalsze redukcje zatrudnienia, jednak nieco mniej znaczące niż przewidywano w lutym. Ceny artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych mogą wzrosnąć.

Producenci **chemikaliów i wyrobów chemicznych** oceniają koniunkturę nieco bardziej pesymistycznie niż w lutym. Spowodowane to jest pogorszeniem ocen dotyczących zarówno bieżącego jak i przyszłego portfela zamówień oraz produkcji. Zwiększa się nadmierny poziom zapasów wyrobów gotowych. Zmniejszające się opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów powodują, że producenci nieznacznie mniej pesymistycznie niż przed miesiącem oceniają swoje możliwości terminowego regulowania zobowiązań finansowych. Prognozy sytuacji finansowej są nadal negatywne, choć lepsze od przewidywań z lutego. Przedsiębiorcy planują dalej zmniejszać zatrudnienie. Ceny chemikaliów i wyrobów chemicznych mogą nieznacznie wzrosnąć.

Producenci **wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych** oceniają koniunkturę mniej pesymistycznie niż przed miesiącem. Zmniejsza się pesymizm ocen bieżącego portfela zamówień i produkcji. Odpowiednie prognozy są korzystne, lepsze niż w lutym. Zwiększa się nadmierny stan zapasów wyrobów gotowych. Zmniejsza się optymizm co do możliwości terminowego ściągania należności. Utrzymują się trudności w regulowaniu przez przedsiębiorców zobowiązań finansowych. Prognozy w tym zakresie są mniej pesymistyczne niż przed miesiącem. Dyrektorzy planują mniej znaczące niż w lutym redukcje zatrudnienia. W najbliższych miesiącach przewiduje się niewielki spadek cen wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.

Producenci **pojazdów samochodowych, przyczep i naczep** oceniają koniunkturę mniej pesymistycznie niż przed miesiącem. Wpływają na to znacznie mniej niekorzystne od formułowanych w lutym opinie dotyczące bieżącego i przyszłego portfela zamówień oraz produkcji. Oceny dotyczące terminowego ściągania należności od kontrahentów są mniej optymistyczne niż w ubiegłym miesiącu. Przedsiębiorcy sygnalizują utrzymywanie się trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych. Odpowiednie przewidywania w tym zakresie są nadal negatywne, choć lepsze od zgłaszanych przed miesiącem. Redukcje zatrudnienia mogą być mniej znaczące niż planowano w lutym. Dyrektorzy przedsiębiorstw w najbliższych miesiącach zamierzają nieznacznie obniżyć ceny pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, w mniejszym stopniu niż to przewidywano w lutym.

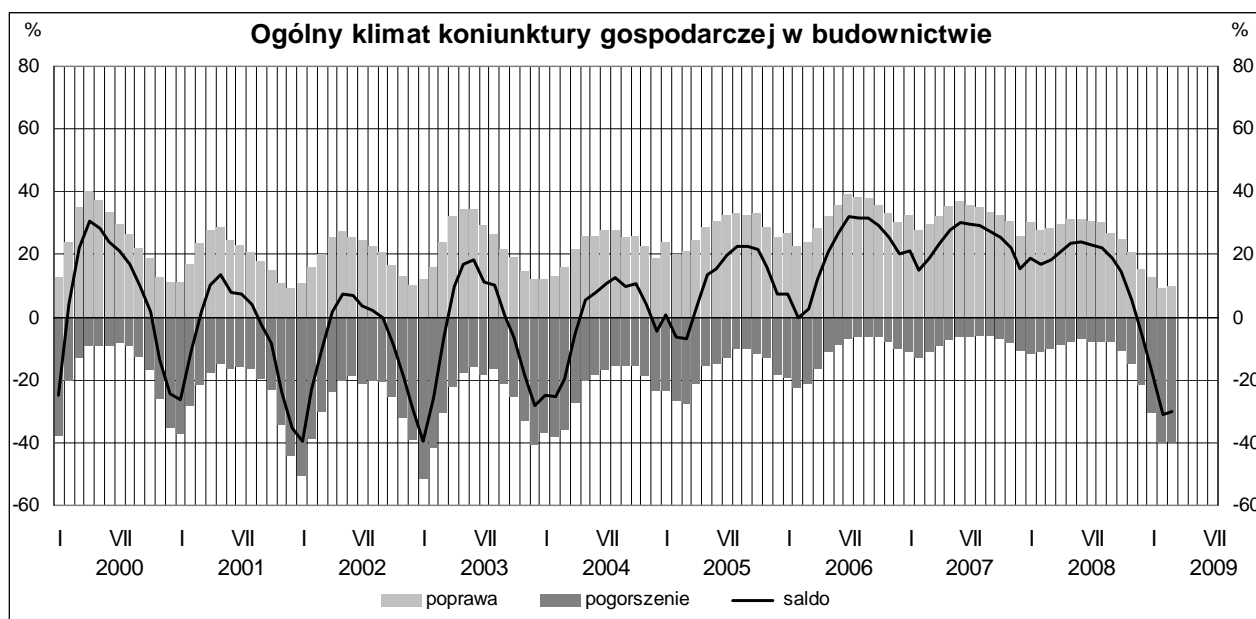
W marcu dyrektorzy firm produkujących **wyroby tekstylne** oceniają koniunkturę pesymistycznie, podobnie jak w zeszłym miesiącu. Spowodowane to jest utrzymywaniem się negatywnych ocen dotyczących przyszłego portfela zamówień i produkcji. Odpowiednie oceny bieżące są nieco mniej pesymistyczne od zgłaszanych w lutym. Utrzymują się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Możliwość terminowego ściągania należności jest oceniana mniej optymistycznie niż w ubiegłym miesiącu. W niewielkim stopniu zmniejszają się trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej są pesymistyczne, zbliżone do formułowanych przed miesiącem. Planowane jest dalsze ograniczanie zatrudnienia, choć

nieco mniej znaczące niż przewidywano w lutym. Na najbliższe trzy miesiące przedsiębiorcy nie przewidują zmian cen wyrobów tekstylnych.

Producenci **metali** oceniają koniunkturę pesymistycznie, podobnie jak w lutym. Wpływają na to bardziej pesymistyczne niż w ubiegłym miesiącu prognozy dotyczące bieżącego portfela zamówień oraz produkcji, przy nadal negatywnych ocenach bieżących w tym zakresie. Zwiększają się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Zmniejsza się optymizm co do możliwości terminowego ściągania należności. Utrzymują się trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych. Odpowiednie prognozy w tym zakresie są pesymistyczne, zbliżone do formułowanych w lutym. Przedsiębiorcy z branży metalowej planują dalsze znaczne redukcje zatrudnienia (największe w całym przetwórstwie przemysłowym). W najbliższych miesiącach przewiduje się dalszy znaczny spadek cen metali.

Spośród badanych przedsiębiorstw 23% jednostek (17% przed rokiem) nie planuje **działalności inwestycyjnej** w ciągu najbliższych 12 miesięcy. Pozostali respondenci przewidują, że ich działalność inwestycyjna będzie związana z modernizacją – 82% (przed rokiem 83%) i nowymi inwestycjami – 66% (w marcu ubiegłego roku – 73%). Jako najczęściej wybierane źródła finansowania inwestycji 91% przedsiębiorców wskazuje środki własne (93% w marcu ub. r.). Krajowy kredyt bankowy będzie źródłem finansowania działalności inwestycyjnej dla 34% jednostek (w marcu ubiegłego roku – 40%), leasing – dla 23% przedsiębiorstw (w marcu 2008 r. – 25%).

2. Budownictwo

W marcu **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie kształtuje się na poziomie minus 30 (w lutym minus 31). Poprawę koniunktury sygnalizuje 10% przedsiębiorstw, a jej pogorszenie 40% (w lutym odpowiednio 9% i 40%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Przedsiębiorstwa odnotowują spadek **portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej** na poziomie zbliżonym do poprzedniego miesiąca. Przewidywania w tym zakresie na najbliższe trzy miesiące są również niekorzystne, choć nieco mniej pesymistyczne od formułowanych w lutym. Spośród badanych przedsiębiorstw 18%

(przed rokiem 24%) planuje, że będzie prowadziło prace budowlano-montażowe za granicą. Dyrektorzy tych przedsiębiorstw spodziewają się, że w porównaniu z ubiegłym miesiącem spadek **portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe na rynku zagranicznym** może być nieco mniej znaczący.

Oceny bieżącej **sytuacji finansowej** przedsiębiorstw budowlano-montażowych są pesymistyczne i gorsze od zgłaszanych w lutym. Odpowiednie prognozy są również niekorzystne, choć nieznacznie lepsze od formułowanych przed miesiącem. Możliwy jest dalszy spadek **cen** realizacji robót budowlano-montażowych. Planowane zmniejszenie **zatrudnienia** utrzymuje się na poziomie zbliżonym do prognozowanego w ubiegłym miesiącu.

Odsetek przedsiębiorstw nie odczuwających żadnych **barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej** kształtuje się na poziomie 3,7% (3,8% w lutym br. i 5,2% w marcu 2008 r.). Największe trudności napotykane przez przedsiębiorstwa zgłaszające bariery związane są z konkurencją ze strony innych firm (55% badanych przedsiębiorstw w marcu, 52% w lutym br. oraz 45% w marcu 2008 r.). W porównaniu z marcem ubiegłego roku najbardziej wzrosło znaczenie barier związanych z niedostatecznym popytem (z 21% do 50% przy 46% w lutym br.), trudnościami z uzyskaniem kredytów (z 7% do 16% przy 15% w lutym br.) oraz konkurencją ze strony innych firm, natomiast zmalało – barier związanych z niedoborem wykwalifikowanych pracowników (z 50% do 21% przy 24% w lutym br.), kosztami materiałów (z 37% do 25% przy 24% w lutym br.) oraz kosztami zatrudnienia (z 58% do 49% przy 50% w lutym br.).

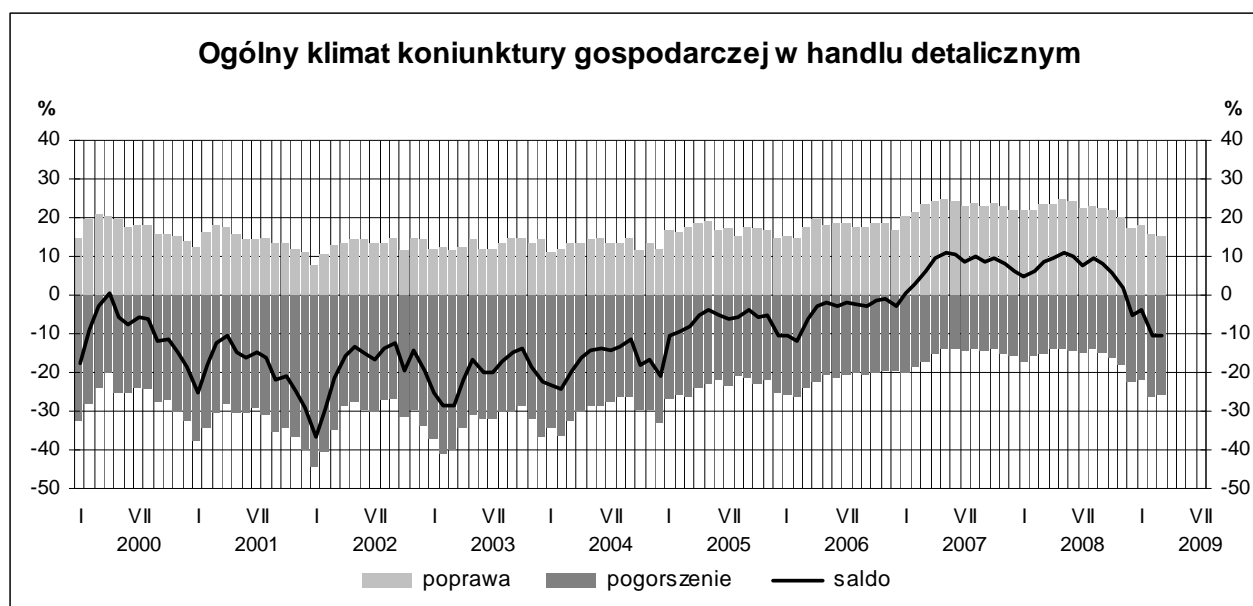
W marcu 15% przedsiębiorstw budowlano-montażowych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt duże w stosunku do oczekiwanego w okresie najbliższych dwunastu miesięcy portfela zamówień, 75% jako wystarczające, a 10% jako zbyt małe. Oceny te są zbliżone do formułowanych w ubiegłym miesiącu. W porównaniu z marcem 2008 r. zmniejsza się udział jednostek oceniających swe zdolności jako zbyt małe na rzecz przedsiębiorstw, które oceniają je jako zbyt duże.

Zmniejsza się też zgłaszane przez przedsiębiorców **wykorzystanie mocy produkcyjnych**: w marcu br. kształtuje się na poziomie 70%, 71% w ubiegłym miesiącu wobec 81% w marcu 2008 r.

Spośród badanych przedsiębiorstw 35% nie planuje żadnej **działalności inwestycyjnej** w ciągu najbliższych 12 miesięcy (przed rokiem 28%). Wśród pozostałych respondentów 63% przewiduje, że ich działalność inwestycyjna dotyczyć będzie nowych inwestycji (w marcu ub. r. 67%), 59% – prac i zakupów modernizacyjnych (62% przed rokiem). Jako najczęściej wybierane źródła finansowania inwestycji przedsiębiorcy wskazują środki własne (90% – jednostek podobnie jak w marcu ub.r.). Krajowy kredyt bankowy wybiera 38% jednostek (w marcu 2008 r. 40%), leasing – 36% przedsiębiorstw (39% w marcu ub. r.).

3. Handel detaliczny

W marcu wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** w handlu kształtuje się na poziomie minus 11 (minus 10 w lutym). Poprawę koniunktury sygnalizuje 15% badanych przedsiębiorstw (w lutym – 16%), jej pogorszenie w obu miesiącach 26%. Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

W marcu sygnalizowany jest dalszy spadek bieżącej sprzedaży. Przyszła sprzedaż oceniana jest mniej pesymistycznie niż w lutym. Pogarszają się oceny dotyczące bieżącej sytuacji finansowej, przewidywania w tym zakresie są nieco mniej pesymistyczne. Utrzymuje się nadmierny stan zapasów towarów. Przedsiębiorcy planują w nieznacznie mniejszym stopniu niż przed miesiącem ograniczać ilość towarów zamawianych u dostawców. Sygnalizowany jest wzrost bieżących i przyszłych cen towarów. Na najbliższe trzy miesiące planowany jest dalszy spadek zatrudnienia.

Oceny koniunktury w poszczególnych branżach handlu detalicznego są zróżnicowane. Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury na najniższym poziomie kształtuje się dla branży pojazdy samochodowe – minus 13 (przed miesiącem minus 10). W branży żywnościowej wskaźnik wynosi minus 9 (podobnie w lutym), w branży włókno, odzież, obuwie – minus 4 (analogicznie jak w ubiegłym miesiącu). Branża gospodarstwo domowe odnotowuje największe pogorszenie wskaźnika ogólnego klimatu w stosunku do ocen z ubiegłego miesiąca (minus 7 wobec plus 8 w lutym).

W marcu przedsiębiorstwa branży **pojazdy samochodowe** sygnalizują dalszy spadek bieżącej sprzedaży, co powoduje, że bieżąca sytuacja finansowa oceniana jest negatywnie. Prognozy na najbliższe miesiące wskazują na mniejsze niż przewidywano w lutym ograniczenie sprzedaży. Przyszła sytuacja finansowa oceniana jest negatywnie, na poziomie zbliżonym do prognozowanego w lutym. Zmniejsza się nieznacznie poziom nadmiernych zapasów. Przedsiębiorcy planują nadal ograniczać zamówienia towarów u dostawców. Sygnalizowany jest dalszy wzrost bieżących i przyszłych cen pojazdów samochodowych. Dyrektorzy przedsiębiorstw zapowiadają większe niż przed miesiącem redukcje zatrudnienia.

W marcu badane przedsiębiorstwa **branży żywnościowej** odnotowują dalszy spadek sprzedaży, co wpływa na pogorszenie sytuacji finansowej. Przewidywania w tym zakresie są nadal pesymistyczne, choć lepsze od prognoz formułowanych w lutym. Zmniejsza się nadmierny stan zapasów towarów. Ilość towarów zamawianych u dostawców może być ograniczana w mniejszym stopniu niż zapowiadano w ubiegłym miesiącu. Wzrost bieżących i przyszłych cen żywności może być nieco szybszy od deklarowanego w lutym. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują nadal zmniejszać zatrudnienie.

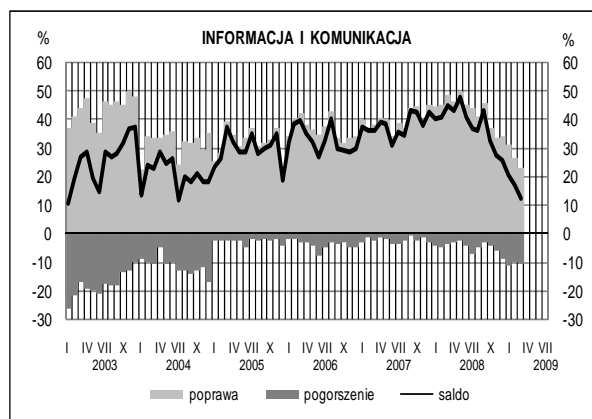
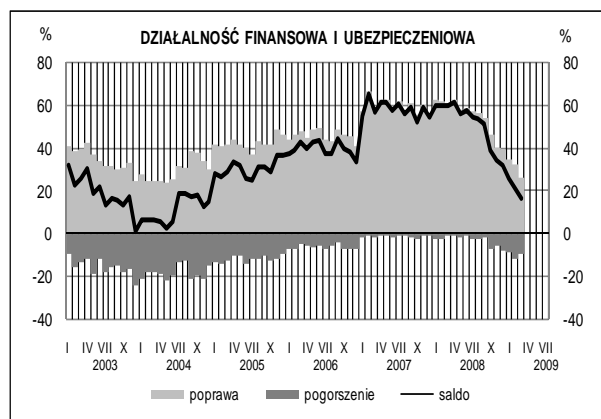
W branży **włókno, odzież, obuwie** przedsiębiorcy sygnalizują w marcu spadek bieżącej sprzedaży bardziej znaczący od odnotowanego w ubiegłym miesiącu. Prognozy w tym zakresie są mniej negatywne od formułowanych przed miesiącem. Bieżąca sytuacja finansowa oceniana jest bardziej pesymistycznie niż w lutym. Odpowiednie prognozy są nadal negatywne, ale lepsze od przewidywań z ubiegłego miesiąca. Utrzymują się nadmierne zapasy towarów. Mimo to ilość towarów zamawianych u dostawców może być ograniczana w stopniu nieco mniejszym niż przewidywano w lutym. W marcu przedsiębiorstwa sygnalizują wzrost bieżących i przyszłych cen towarów. Dyrektorzy przedsiębiorstw nie planują zmian zatrudnienia.

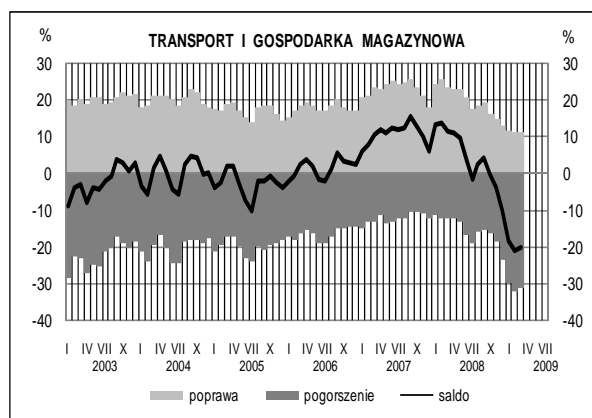
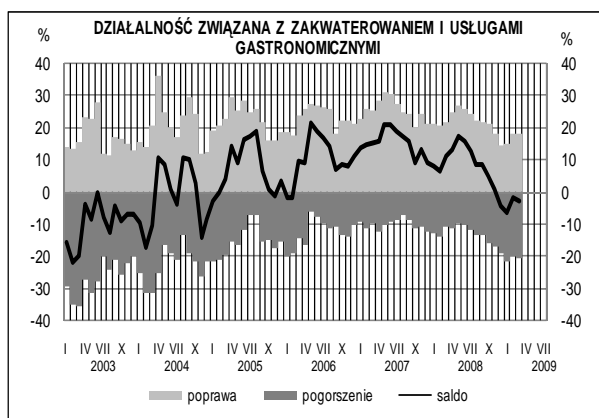
W jednostkach branży **gospodarstwo domowe** odnotowuje się znaczny spadek bieżącej sprzedaży towarów. Przewidywania w tym zakresie są nadal pesymistyczne i gorsze od formułowanych w lutym. Pogarsza się bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Odpowiednie prognozy są gorsze od formułowanych przed miesiącem. Odnotowuje się wzrost nadmiernych zapasów towarów, w konsekwencji zamówienia u dostawców mogą być ograniczane w większym stopniu niż przewidywano przed miesiącem. W marcu dyrektorzy przedsiębiorstw sygnalizują wzrost bieżących i przyszłych cen towarów. Planowany jest wolniejszy niż prognozowano w ubiegłym miesiącu wzrost zatrudnienia.

Spośród badanych jednostek 4,8% deklaruje, że nie odczuwa żadnych **barier w prowadzeniu bieżącej działalności** (4,7% przed miesiącem, 5,2% w marcu przed rokiem). Największe trudności napotymane przez przedsiębiorstwa zgłaszające występowanie barier związane są z konkurencją na rynku (barierę tę sygnalizuje w marcu 66%, 68% w lutym br., w marcu 2008 r. 69% przedsiębiorstw), kosztami zatrudnienia (58% w marcu, 59% w lutym br., 63% w marcu przed rokiem) oraz wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu (50% w marcu i 51% w lutym br., 54% w marcu 2008 r.). W porównaniu z marcem ubiegłego roku najbardziej wzrosło odczuwanie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 36% do 46% przy 44% w lutym br.), trudnościami w rozrachunkach z kontrahentami (z 12% do 22% przy 20% w lutym br.) oraz z wysokością odsetek bankowych (z 12% do 17% w marcu i lutym br.).

Najczęściej wybieranymi źródłami finansowania **środków obrotowych** są fundusze własne, które wybiera 64% przedsiębiorstw (przed rokiem 69%). Kredyt bankowy wykorzystuje 33% przedsiębiorstw (28% w marcu 2008 r.), kredyt kupiecki 27% (przed rokiem – 25% jednostek).

4. Usługi

W marcu oceny ogólnego klimatu koniunktury jednostek z sekcji **działalność finansowa i ubezpieczeniowa** są mniej optymistyczne od sygnalizowanych przed miesiącem (plus 17 wobec plus 21 w lutym). Poprawę koniunktury odnotowuje 27% badanych firm, a jej pogorszenie – 10% (w lutym odpowiednio 33% i 12%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Spadek popytu powoduje, że wzrost sprzedaży jest mniej znaczący niż w ubiegłym miesiącu. Odpowiednie prognozy mogą być bardziej optymistyczne niż przewidywano w lutym. Bieżąca sytuacja finansowa oceniana jest negatywnie. Przewidywania w tym zakresie są korzystne, nieco lepsze od formułowanych przed miesiącem. Odnotowywany jest nieznaczny wzrost zarówno bieżących jak i przyszłych cen. Dyrektorzy jednostek planują w niewielkim stopniu ograniczyć zatrudnienie. Spośród badanych jednostek 2,7% deklaruje, że nie odczuwa żadnych barier w prowadzeniu bieżącej działalności (4,3% w lutym wobec 7,9% w marcu ub.r.). Największe trudności napotykane przez przedsiębiorstwa zgłaszające bariery związane są z konkurencją firm krajowych (80% w marcu i 84% w lutym br., 85% w marcu 2008 r.). W ciągu roku w największym stopniu wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 25% na 40%), natomiast zmniejszyło się – bariery związanej z brakiem wykwalifikowanych pracowników (z 37% do 17%). W porównaniu z marcem ubiegłego roku w znaczącym stopniu zmniejsza się liczba jednostek planujących wzrost nakładów na środki trwałe.

W marcu wskaźnik ogólnego klimatu w sekcji **informacja i komunikacja** kształtuje się na poziomie plus 13 (w lutym plus 17). Poprawę koniunktury odnotowuje 23% badanych firm, a jej pogorszenie – 10% (w lutym odpowiednio 27% i 10%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Oceny bieżącego popytu i sprzedaży oraz sytuacji finansowej są gorsze niż przed miesiącem. Odpowiednie prognozy utrzymują się na poziomie dodatnim zgłaszanym w lutym. Sygnalizowany jest spadek zarówno aktualnych jak i przewidywanych cen. Planowane są redukcje zatrudnienia, nieco mniejsze od zapowiadanych przed miesiącem. W marcu 6,9% badanych przedsiębiorstw deklaruje, że nie napotyka na bariery w prowadzeniu swojej bieżącej działalności (w lutym odsetek ten wyniósł 6,7%, w marcu przed rokiem 7,7%). Największe trudności napotykane przez firmy związane są z kosztami zatrudnienia pracowników (47% w marcu, 53% w lutym br. i w marcu ub. r.), konkurencją firm krajowych (45% w marcu, 50% w lutym br. wobec 57% w marcu 2008 r.) oraz niejasnymi i niespójnymi przepisami prawnymi (45% w marcu, 42% w lutym br., 38% w marcu ub. r.). W porównaniu z marcem 2008 r. najbardziej wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 12% do 28%), natomiast spadło – bariery związanej z brakiem wykwalifikowanych pracowników (z 30% do 17%). W porównaniu z marcem ubiegłego roku znacząco maleje liczba jednostek planujących wzrost nakładów na środki trwałe.

W marcu wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w sekcji **zakwaterowanie i gastronomia** kształtuje się na poziomie minus 3 (w lutym minus 2). Poprawę koniunktury odnotowuje 18% badanych firm, a jej pogorszenie – 21% (w lutym odpowiednio 18% i 20%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Mimo mniej niekorzystnych ocen bieżącego popytu, dyrektorzy jednostek nadal negatywnie oceniają aktualną sprzedaż usług i sytuację finansową przedsiębiorstw. Odpowiednie prognozy na najbliższe miesiące są nieco mniej pesymistyczne od formułowanych w lutym. Odnotowywany jest niewielki wzrost zarówno aktualnych jak i przewidywanych cen. Dyrektorzy jednostek zamierzają utrzymać planowaną w ubiegłym miesiącu skalę redukcji zatrudnienia. Odsetek przedsiębiorstw nie odczuwających żadnych barier w prowadzeniu działalności usługowej kształtuje się na poziomie 6,0% (8,1% w lutym br. wobec 2,7% w marcu ub. r.). Największe trudności napotymane przez jednostki związane są z kosztami zatrudnienia pracowników (63% w marcu, 64% w lutym br. i w marcu 2008 r.). Najbardziej znaczący w skali roku wzrost trudności w działalności badanych firm jest związany z niedostatecznym popytem (z 42% do 48%), natomiast spadek – z brakiem wykwalifikowanych pracowników (z 40% do 22%). Dyrektorzy jednostek przewidują ograniczenie wzrostu nakładów na środki trwałe w stosunku do planowanych w marcu ubiegłego roku.

W marcu wskaźnik ogólnego klimatu w sekcji **transport i gospodarka magazynowa** kształtuje się na poziomie minus 20 (w lutym minus 21). Poprawę koniunktury odnotowuje 11% badanych firm, a jej pogorszenie – 31% (w lutym odpowiednio 11% i 32%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Dyrektorzy jednostek sygnalizują mniej znaczący niż w lutym spadek bieżącego i przewidywanego popytu oraz sprzedaży. Nieco mniej pesymistycznie oceniają też swoją aktualną i przyszłą sytuację finansową. Przedsiębiorcy planują ograniczyć zatrudnienie w stopniu nieco większym niż przewidywano w ubiegłym miesiącu. Sygnalizowany jest spadek zarówno bieżących jak i przewidywanych cen. W marcu 8,5% badanych przedsiębiorstw deklaruje, że nie napotyka na bariery w prowadzeniu swojej bieżącej działalności (w lutym odsetek ten wyniósł 9,0%, w marcu przed rokiem 6,7%). Największe trudności napotymane przez firmy związane są z niedostatecznym popytem (57% w marcu, 52% w lutym br. wobec 34% w marcu ub. r. – jest to bariera, której znaczenie w skali roku wzrosło w największym stopniu), konkurencją firm krajowych (55% w marcu i 52% w lutym br., 54% w marcu ub.r.), kosztami zatrudnienia pracowników (53% w marcu i 52% w lutym br. i 62% w marcu 2008 r.). W porównaniu z marcem ub. r. najbardziej spadło znaczenie bariery związanej z brakiem wykwalifikowanych pracowników (z 38% do 15%). Od trzech miesięcy dyrektorzy jednostek przewidują spadek nakładów na środki trwałe.